

Asia:	Rajakylän neuvolan lakkauttaminen ja toiminnan siirtäminen Hakunilan neuvolaan
Asiasta päättävä taho ja lopullinen päätöksentekijä:	Sosiaali- ja terveyslautakunta
Valmistelija/t	Piia Niemi-Mustonen, Ritva Paavonheimo
Muut valmisteluun osallistuneet:	Heidi Pasanen, Heini Koskensalo-Kleemola Kaso:n tiedot Niina Korko, Hannu Haarala, Eila Tanninen ja Ilkka Kalo
Päivämäärä:	27.5.2020

Vaikutukset	Nykytila Rajakylän neuvola palvelu jatkuu nykyisissä tiloissa Latukuja 1:ssä	Muutosesitys Rajakylän neuvolan palvelu siirretään Hakunilan neuvolan yhteyteen Laukkarinne 6
Asiakas ja kaupunkilainen / väestö		
	Rajakylän neuvola on Rajakylän koulun yhteydessä sijaitseva pieni neuvolayksikkö, joka palvele pääsääntöisesti Rajakylän, Länsimäen ja Vaaralan asukkaita. Viime vuosien aikana neuvolan asukaspiirin määrä on ollut vähenevä. - Vuonna 2019 neuvolan asiakasmäärä oli 98 synnyttäjää 798 alle kouluikäistä lasta Alueen neuvolapalveluita käyttävän väestön lisäys on tulevan 5 vuoden aikana kokonaisuudessaan vähäinen (0,2 terveydenhoitajan työpanos) - Vaaralan alueella määrä pysyy ennallaan	Rajakylän neuvolapiirin asiakkaille on mahdollista järjestää Hakunilan neuvolassa laajemman tarjonnan neuvolapalvelut, jotka ovat toiminnassa läpi vuoden. Muutoksessa asiakkaan asiointimatka voi muuttua. Hakunilan neuvola sijaitsee 5 kilometrin päässä Rajakylän nykyisestä neuvolasta. - Vaaralan alueen asiakkaille neuvolamatkaan ei tapahtuisi muutosta. Alueella on julkista liikennettä. - Länsimäen ja Rajakylän asiakkaiden asiointimatka pitenisi. Alueella on julkista liikennettä ja neuvolaan pääsee n. 10 minuutin välein kulkevalla bussilla ja matka-aika on alle 20 minuuttia.

	• Länsimäen alueella on kasvua (0,2 terveydenhoitajan työpanos) • Rajakylässä on laskua (0,1 terveydenhoitajan työpanos)	Raskaana olevat ja 0-6 kuukauden ikäiset vauvat perheineen asioivat neuvolassa keskimäärin kerran kuukaudessa ja yli 1-vuotiaat kerran vuodessa. Hakunilan neuvola on Rajakylän neuvolan asiakkaille tuttu aiempien tilapäisten yhdistämisten ajalta ja aiemmat yhdistämiset ovat sujuneet hyvin. Muutoksessa asiakkaan oma terveydenhoitaja ei muuttuu. Uuden asiakkaan valinnanvapausmahdollisuus terveydenhoitajan suhteen lisääntyy yksikön terveydenhoitaja määrän ollessa suurempi ja esimerkiksi raskauden ensikäyntiaikojen saatavuus paranee. Muutos parantaisi Rajakylän alueen asukkaiden perusopetuksen koulutiloja
Palvelujen järjestäminen		
	Rajakylän neuvolan toiminta joudutaan siirtämään vuosilomien ja muiden poikkeustilanteiden aikana Hakunilan neuvolan yhteyteen, jotta voidaan varmistaa asiakkaiden turvallinen hoito ja henkilöstön työturvallisuus. Henkilökunnan poissaolojen ajalle joudutaan tekemään erillisjärjestelyjä, jotta työntekijä ei joudu työskentelemään yksin (työturvallisuus) ja asiakkaat saavat palvelun oikea-aikaisesti. Rajakylän neuvolan palvelut ovat suppeat • Yksikössä ei ole tarjolla asiakkaille neuvolan erityisosaajien eikä yhteistyökumppaneiden tukea • Neuvolan perheohjauksen ja lääkäreiden vastaanottoja on tarjolla vain osana arkipäivistä	Hakunilan neuvolassa toimintaa voidaan järjestää sujuvasti läpi vuoden tarjoten samalla asiakkaalle laajemmat vaihtoehdot palveluista, yhteistyötahoista ja aukioloista. Yksittäiset poissaolot eivät haavoita yksikön toimintaa ja palvelut voidaan tuottaa asiakkaille oikea-aikaisesti ilman isompia erityisjärjestelyjä. Asiakkaiden palveluvalikoima ja varattavana olevien vastaanottoaikojen tarjonta kohenisivat • Tarjolla aiempaa enemmän iltavastaanottoaikoja, koska iltavastaanottoja voidaan organisoida työturvallisuus ja päivän toimintojen sujuvuus varmistuen • Valittavana enemmän lääkärinvastaanottoaikoja, koska suuressa neuvolassa lääkärin vastaanottoja päivittäin

	• Iltavastaanottoja on saatavilla rajallisesti pienen henkilömäärän ja yksin työskentelyn kiellon vuoksi	• Tarvittaessa käytettävissä samassa pisteessä erityisosaajien palveluita (mm. imetysohjaus, tupakoinnin lopettamisen tuki, raskausdiabeteshoitaja, kastelu- ja ummetusohjaus, seksuaaliterapeutin osaaminen sekä neuvolan perheohjaus). • Tilat mahdollistavat perhekeskustoimintaa lapsiperheille. Hakunilan neuvolan yhteydessä toimii myös yhteisötila, missä on käytettävissä runsaasti lapsiperheille suunnattuja kaupungin ja järjestösektorin tuottamia palveluita sekä mahdollisuus viettää aikaa ja tutustua toisiin lapsiperheisiin.
Henkilöstö		
	Neurolayksikkö on pieni. Asiakaskunnan hoitamiseen tarvitaan 3,5 terveydenhoitajan työpanos. • Haavoittuvuus poissaolojen vaikutuksille, mikä aiheuttaa riskin työ- ja asiakasturvallisuudelle esim. hätätilanteissa • Pienessä yksikössä yhden työntekijän vastuulle kuuluu useita toiminnan toteutukseen liittyviä vastuita (mm. tilaukset, kiinteistöön liittyvät tehtävät, toiminnanorganisointi), mikä lisää yksittäisen työntekijän työkuormaa ja työaika on pois asiakkaalle arvoa tuottavasta työstä • Nämä riskit tulleet esille riskien kartoituksissa sekä AVI:n tarkastuksessa 5/2019, jonka raportissa todettiin, että työnantajan on ryhdyttävä toimenpiteisiin riikin poistamiseksi	Hakunilan neuvolassa toimintaa voidaan järjestää työ- ja asiakasturvallisuus huomioiden läpi vuoden • Suurempi yksikkö mahdollistaa työntekijöille paremman kollegiaalisen tuen, työkuorman tasaisen jakautumisen sekä työturvallisuuden parantumisen • Yksikön suurempi koko luo edellytykset turvalliseen työskentelyyn myös hätätilanteissa. Rajakylän neuvolan henkilöstö siirtyy Hakunilan neuvolaan ja hoitaa omia tuttuja asiakkaitaan. Henkilökunta on tottunut työskentelemään Hakunilassa aiempien tilapäisten yhdistämisten johdosta. Henkilökunta suhtautuu muutokseen myönteisesti. Esimiehen läsnäoloa työpisteessä voidaan lisätä mahdollistaen työntekijöiden toivoman aiempaa paremman esimiestuen, asiakkaiden palveluiden hyvän johtamisen sekä alueellisen yhteistyön.
Talous		

	Palveluverkkosuunnitelman 2018-2020 linjaus tilatehokkuudesta ei toteudu • Neuvolan huoneala 244,1 hum2 ja jyvitetty ala 289,4 hum2 • Työntekijää kohden oleva ala on Rajakylän neuvolassa n. 70 m2, mikä on suurempi kuin muissa yksiköissä keskimäärin (56,7hum2) • Hakunilan neuvolassa on vajaakäytöllä olevia tiloja Kustannukset säilyvät ennallaan ml. tilapäisistä muutoista aiheutuvat suorat ja välilliset kustannukset (työaika).	Palveluverkkosuunnitelman 2018-2020 tavoite taloudellisesti ja toiminnallisesti tehokkaista sekä kustannustehokkaista tilaratkaisuista toteutuu • Neuvolatoiminnan säästö n. 80 000€ vuodessa sisäisistä vuokrista sekä kiinteistön hoidollisista kuluista, kun Rajakylän neuvolan toiminta voidaan siirtää Hakunilan neuvolan olemassa oleviin tiloihin • Rajakylän koulu tarvitsee tilat ja on kiinnostunut ottamaan neuvolalta vapautuvat tilat käyttöönsä Ratkaisu toteuttaa palveluverkkosuunnitelmaa äitiys- ja lastenneuvoloiden palveluverkon keskittämistä pienistä yksiköistä suurempiin, toiminnallisesti vähemmän haavoittuviin yksiköihin, joissa palvelua ja erilaista ryhmätoimintaa voidaan tarjota perheen omasta neuvolasta ympäri vuoden.
Ympäristö		
	Rajakylän neuvola sijaitsee Rajakylän koulun kanssa samassa rakennuksessa. • Neuvolassa on 5 vastaanottuhuonetta, ryhmätila, odotustilat ja sosiaalitilat • Tiloissa ongelmana muista tiloista kantautuvasta melusta, mikä häiritsee työskentelyä ja haittaa tutkimuksia • Neuvolatilojen käyttöön tarvetta koulutoiminnassa	Hakunilan neuvolassa Rajakylän neuvolan toiminnan siirtämiselle riittävä määrä neuvolatyöhön soveltuvia tiloja, jotka ovat tyhjänä • Tällä hetkellä Rajakylän neuvolan toiminta on tilapäisesti tiloissa koronaepidemian vuoksi Rajakylän koulu tarvitsee lisätiloja perustuen oppilasennusteeseen ja nykyiseen tilatarpeeseen • oppilasmäärä lukuvuodelle 2020-21 on 495 ja koulutulokkaita 150 • ennusteen mukaan oppilasmäärä kasvaa ja vuoden päästä kouluun pitäisi mahtua 50 oppilasta enemmän, 8/2021 ennusteessa koulutulokkaita on 152, koulutulokkaita mahtuisi ilman lisätiloja vain 100

		8/2020 alkaen koulussa kaksi opettajaa ilman työtilaa (laaja-alainen erityisopettaja ja resurssiopettaja) ja suuri iltapäiväkerholaisten määrä
Johtopäätökset		
	Rajakylän neuvolan toiminnan jatkaminen nykyisessä yksikössä ei paranna asiakkaiden palveluita, työntekijöiden olosuhteita ja kustannustehokkuutta - Säilyttää neuvolan asiakkaiden palvelut ennallaan nykyisellä tasolla - AVI:n huomioimissa työsuojelullisissa tekijöissä työntekijöiden työkuorma ja työolosuhteet ei pystytä tekemään parannuksia - Neuvolatoiminnan tilojen käyttö ei ole tehokasta ylikapasiteetin vuoksi ja kustannussäästöä ei synny. - Rajakylän koulu ei saa käyttöönsä tarvitsemiaan lisätiloja.	Rajakylän neuvolan palveluiden siirtäminen Hakunilan neuvolaan on kokonaisvaikutuksiltaan kannattava ja toteuttaa palveluverkkosuunnitelman tavoitteita - Parantaa asiakkaiden palveluita - Neuvolapalvelut ovat saatavilla kohtuullisen asiointimatkan päästä ja ovat helposti joukkoliikenteellä saavutettavissa - Työntekijöiden työolosuhteet kohenevat - Muutos on taloudellisesti kannattava ja lisää tilatehokkuutta - Alueen asukkaiden koulutilat paranevat, kun Rajakylän koulu saa käyttöönsä tarvitsemiaan lisätiloja